

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo.
Cene: Letno Din 32.—, polletno
Din 16.—, četrletno Din 9.—, ino-
zemstvo Din 64.—
Poštno-čkovni rač. 10.603.

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Uredništvo in upravnništvo: Maribor, Koroška 5.
Telefon 2113.

Cene inseratov: cela stran
Din 2000.—, pol strani Din 1000.—,
četrť strani Din 500.—, 1/2 strani
Din 250.—, 1/4 strani Din 125.—,
Mali oglasi vsaka beseda Din 1.—

Premišljevanje za sedanji čas.

Pod naslovom »Maček v črnilu« be-remo v Slomšekovi »Drobtinica« za leto 1850, stran 165, naslednjo pravljico: Svoje dni je imel čevljar lepega belega mačka pri hiši, ki mu je bil zvest tovariš, mišim in podganam pa strah in groza. Vsak dan je polovil veliko število miši in podavil nekaj podgan. Nekega jutra je pa bil muc lačen in je stikal po piskrih v kuhinji, če bi se dalo kaj dobiti. Stal je tam velik lonec in notri je nekaj bilo. Muc se stegne v pišker, pa zgubi ravnotežje in pače notri. V loncu pa je čevljar imel pripravljeno črnilo za nove čevlje. Ves črn zbeži muc na dvorišče. Miši ga ugledajo in se čudom čudijo, kako se je njih sovražnik tako naglo spremenil. »Črno suknjo si je oblekel«, pravi stara miška. »Črna

barva je znamenje žalosti, maček žaluje, da nas je tako hudo preganjal in delal krivico«, pripomni druga. »Sedaj bo pokoro delal«, modruje tretja, »sedaj se nam ga ne bo več treba bati, svobodno in varno se bomo gibale.« In res, miši se brezskrbno sučejo krog črnega mačka, on pa mirno čaka. Ko se jih je prav veliko nabralo, plane nad njih in napravi grozno morijo. »Joj, joj!« vzdihujejo miši, a le malokaterim se posreči smukniti v luknje. »Maček le suknjo spremeni, ne pa svojih misli«, modrujejo preplašene miške. — Prebarvani maček! Pravljica je globokoumna in v najpopolnejši meri sodobna. Čitatelji sami so lahko uganili, kakšen je njen pomen in namen v sedanjem času.

V NAŠI DRŽAVI.

S fronte srezkih kandidatov.

Volitveno gibanje se zaenkrat samo javlja v razgibanosti vrst srezkih kandidatov. Dnevno narašča njihovo število. Če bo šlo tako naprej, jih bo kmalu nemara okoli 10.000. Kaj s tem velikim številom, ako vsi silijo na eno državno listo? Vseh poslancev skupaj bo samo 382. Več jih ne more biti izvoljenih. Drugi vsi bodo propadli, odnosno jih bo veter odnesel že pred volitvami 5. maja.

Zanimivo je prosmatrati, kako se kandidati postavljajo po posameznih srezih. Pojavljajo se razne skupine, in vsaka ima po enega ali več kandidatov. Ljudstvo se niti ne vpraša za mnenje, katerega kandidata bi sprejelo. Dobro je o priliki takšnega »glasovanja« o srezkih kandidatih v Slovenjgradcu neki mož zaklical: »V čigavem imenu postavljate kandidate? Ali se je ljudstvo izreklo za koga teh gospodov? Brez naroda ne more biti kandidatura izročena nikomur.«

Koliko bo državnih kandidatnih list, se sedaj še ne ve. Izvestno je samo, da bo vložena državna kandidatna lista z ministrskim predsednikom g. Jevtičera na čelu. Ali in koliko drugih državnih list bo predloženih, se more samo ugibati. Pisalo se je celo o 6 državnih listah. To so samo domnevanja.

Morda obstojajo takšne želje, izvršitev teh želja v dejstvenosti pa je zelo težka, če ne celo nemogoča. Težave ima g. Hodžera s kandidatno listo Jugoslovanske narodne stranke, težave ima dr. Topalovič s socialistično listo, drugi imajo še večje težave...

Čitatelje bo zanimala obljuba, ki jo nora pismeno položiti vsak srezki kandidat pred volitvijo. Po določbi zakona o volitvi narodnih poslancev se mora z državno kandidatno listo predložiti sodišču naslednja pismena izjava vsakega kandidata (tudi njegovega namestnika): »Podpisani kot poslanski kandidat za srez... izjavljam, da pristajam na to kandidaturo in se zavzemam, da bom v svojem političnem delovanju varoval državno celoto in delal za narodno edinstvo in da ne bom pristopil k verskim, plemenskim in pokrajinskim strankarsko-političnim združbam.« Podpis na tej izjavi mora biti overovljen po pristojnem srezkem sodišču.

*

Sedanji državni proračun je z ukazom kraljevega namestništva podaljšan do konca julija, torej za 4 mesece.

*

V DRUGIH DRŽAVAH.

PO UDUŠENJU REVOLUCIJE NA GRŠKEM.

V zadnji številki smo poročali, kako je uspelo grški vladi, da je udušila od Venizelosa razpihano revolucijo na suhem in na morju. Kolovodje vstaje so se razbežali. Venizelos, ki je eden najbogatejših Grkov ter pod mogočnim vplivom svoje žene, je pobegnil z osta-

limi uporniški voditelji pod zaščito Italije na otok Kasos. Grška vlada se je obrnila na bolgarsko s prošnjo za izročitev generala Kamenosa in njegovega štaba, ki je pobegnil v Bolgarijo, ko je odrekel upor v severni Grčiji krog Soluna, kjer je bil omenjeni general poveljnik uporniških čet.

Po uradnem poročilu je zahtevala grška revolucija komaj 15 ubitih na obeh straneh in okoli 100 ranjenih. Pač pa znašajo stroški za vojaške svrhe 2 milijardi drahem. Stroške revolucije namerava kriti vlada z zaplenbo premoženja revolucionarjev, od katerih jih je več zelo imovitih.

Kljub popolni zmagi vlade nad uporniki je obsedno stanje podaljšano. Vlada hoče ukiniti uradniško stalnost, razpustiti vse opozicijske organizacije in razpisati nove volitve za spremembo ustave. Vrhovni poveljnik vladnih čet general Kondilis se je vrnil 13. marca s severnega bojišča nazaj v Atene, kjer ga je burno pozdravljala 300.000 glava ljudska množica in ga slavila kot rešitelja domovine.

Mednarodna javnost je obsodila po časopisju in svojih zastopnikih povzročitelje grške revolucije in je izrekla grški vladi priznanje na popolnem udušenju upora.

Olajšanje osebnega prometa med državami Male zveze. Med državami Male zveze se vršijo pogajanja za ukinitve vizumov v medsebojnem osebnem prometu. Pogajanja bodo sigurno zaključena ugodno.

Visoka avstrijska osebnost obsojena na dosmrtno ječo. Dunajsko vojaško sodišče je obsodilo dne 14. marca t. l. na dosmrtno ječo bivšega dolgoletnega poprevratnega deželnega glavarja na Štajerskem g. dr. Rintelena. Dr. Rintelen je bil nazadnje avstrijski poslanik v Rimu in je hotel meseca julija 1934 postati s pomočjo revolucije avstrijski kancelar, kar pa mu ni uspelo v kljub dejstvu, da je kot smrtna žrtev puča padel kancelar dr. Dollfuss. Rintelen je sprejel sodbo mirno in je bil radi bolehnosti prenešen v jetnišnico deželnega sodišča.

Nemčija bo javno oborožena tudi v zraku. Po versajski mirovni pogodbi je Nemcem prepovedana oborožena sila na suhem in v zraku. Na suhem je oborožena Nemčija že davno tudi za svetovno javnost do zob. Sedaj bo dobila Nemčija tudi javno zračno armado, ko je poveljnik bo general Göring. Göring, ki je bil dosedaj letalski minister, postane letos 1. aprila vrhovni poveljnik

Za odlično naravno zdraviljenje

uporabljajte »PLANINKA« zdravilni čaj BAHOVEC, ki je pripravljen večinoma iz najboljših zdravilnih planinskih zelišč. — Dolgoletna izkušnja nam potrjuje, da je »PLANINKA« zdravilni čaj BAHOVEC, ki vsebuje preizkušene in dobre zdravilne sestavine, dober regulator za čiščenje.

Sest. do dvanaest-tedensko zdravljenje s »PLANINKA« zdravilnim čajem BAHOVEC deluje izvanredno in sicer brez strupov pri vseh sledečih boleznih: pri slabi prebavi želodca in zaprtju telesa, slabem delovanju črevesa in napetosti telesa, omotici in slabosti, obolenju na hemoroidih in boleznih jeter. »PLANINKA« zdravilni čaj BAHOVEC pospešuje apetit.

Zahtevajte v lekarnah samo pravi »PLANINKA« čaj BAHOVEC, ki se ne prodaja odprto, temveč samo v originalnih plombiranih zavojčkih po D'n 20.—, s proizvajalčevim napisom:

APOTEKA Mr. BAHOVEC, Ljubljana, Kongresni trg 12.

Reg. Sp. br. 169 od 9. II. 1933

vsega letalstva, k letalstvu pripadajočih združenj ter ustanov neodvisno od vojnega ministrstva.

Obisk angleškega zunanjega ministra v Berlinu. Je že bilo določeno, da ob-

išče angleški zunanji minister Simon Berlin začetkom meseca marca. Ta obisk je bil odložen radi Hitlerjeve boleznin in se pripelje v Berlin g. Simon 24. marca. V Berlinu bo ostal tri dni.

Proti preklinjanju. Grda razvada preklinjanja in psovanja vlada med nekaterimi narodi v povečani meri. Med te narode spadajo poleg Madžarov tudi Italijani. Zadnja leta se vodi v Italiji proti tej grdi narodni razvadi smotre in vztrajna borba. Po raznih mestih in večjih krajih se prirejajo bodisi po cerkvah, bodisi zunaj cerkva prave križarske vojne zoper preklinjanje. Tako se je nedavno vršila v Kalabriji (v južni Italiji) »velika seja zoper kleteva«. Bila so protikletvena predavanja po raznih dvoranah in cerkvah. Ob koncu se je v cerkvi prebrala zaobljuba ljudi, da ne bodo več preklinjali ali psovali. Sveti Oče je poslal k tej prireditvi in osobito k slovesni obljubi brzojavne čestitke. Tudi pri nas se grda in sirova razvada preklinjanja vedno bolj širi. Ne stori se pa proti temu naraščajočemu zlu prav nič. Tako se more z žalostjo opazovati, da zna mladina ponekod mnogo bolje kleti kot moliti. Je tudi znamenje časa.

Nova slovenska misijonarka. Zadnjega januarja 1934 se je odpeljala v Buenos-Aires (Argentina, Južna Amerika) kot misijonarka s. Serapija Jožefa Černe. Rojena 8. marca 1903 v Krombergu pri Gorici, je vstopila 1930 v samostan šolskih sester v Mariboru. Že kot otrok je želela, da bi mogla delova-

ti v misijonih. Sedaj se je ta želja izpolnila. Pozorišče njenega dela je Laishi (v Argentini), kjer imajo šolske sestre zavod sv. Klare. Blizu zavoda je tovarna za čiščenje bombaža in nekaj kastijskih družin, ostalo so indijanske kočice, zgrajene iz hlodov in slame. S. Serapija poroča v »Katoliških misijonih«, da prihajajo indijanski otroci vsak dan v zavod ter se pridno učijo katekizma ter še rajši pojejo; prihajajo tudi večji fantje in odrasli moške s prošnjo, naj jih uče katekizma. O priliki evharističnega kongresa v Buenos-Airesu so v Laishi imeli tridnevno in ob koncu evharistično procesijo, ki je bila sploh prva procesija v tem kraju. Mnogo trpijo od vročine. Kadar je pa zelo vroče, se gredo — tako poroča sestra — ob mraku na teraso hladiti in po okoličici se razlegajo Marijine pesmi, seveda slovenske. Včasih vse izpojemo, kar jih znamo in kar se jih spomnimo.

Dom duhovnih vaj pri sv. Jožefu n. Celjem. Za moške: 11. do 15. aprila. Za dekleta: 15. do 19. maja, 9. do 13. junija, 6. do 10. julija, 14. do 18. avgusta, 12. do 16. oktobra, 1. do 5. nov., 26. do 30. decembra. Za žene: 26. do 30. maja, 7. do 11. sept., 28. sept. do 2. okt. (žene iz Trbovelj). Za fante: 14. do 18. dec. Začetek na vsak prvi gori imenovani dan ob 6. uri zvečer. Vodili bodo gg. misijonarji sv. Vincencija Pavlanskega. Vzdrževalnina za vse dni je 75 Din. Priglasiti se je pravočasno in priložiti znamko za odgovor. Posamezne župnije si lahko preiskrbe lastne duhovne vaje, če je vsaj 20 pri-glašenecv.

Dne 13. marca se je vršil pri Veliki Nedelji pogreb tamošnjega g. župnika, dekana in konzistorijalnega svetnika Fr. Horvata. Zadnje pot je posodilo temu priljubljenemu dušnemu pastirju pred cerkvijo in v njej 4000 ljudi. Na mirodvor ga je spremlilo 2500 oseb in med temi 56 duhovnih sobratov. Pogreb je vodil g. stolni prošt dr. M. Vraber, ki se je tudi poslovil od blagopokojnega pri odprtem grobu. V cerkvi je govoril zadnji pozdrav g. stolni kanonik dr. I. Žagar. Ganljivo je bilo slovo zastopnika Katoliške akcije in šolske mladine. Žalostinke sta pela domači pevski zbor in moški zbor pevskega društva »Maribor« pod vodstvom g. kapelnika J. E. Gašpariča. Med odličnim spremljevalci na zadnji poti so bili: g. stolni kanonik Fr. Časl, ptujski prošt Greif, minister v pokoju Vesenjak in srezki načelnik v Ptuj g. Bratina. Izredno številna udeležba pri pogrebu je bil veličasten znak ljubezni ter spoštovanja do blagega gospoda iz vrst naroda in duhovnih tovarišev.

Duhovniške vesti. Za upravitelja dekanije Kozje je bil imenovan g. Viktor Lunder, kn.-šk. duhovni svetovalec in župnik v Kozjem; za upravitelja dekanije Velika Nedelja pa g. Franc Bratušek, kn.-šk. konzistorijalni svetnik in župnik pri Svetinjah. — Postavljeni so bili gg.: Štefan Bakan, kaplan v Dolnji Lendavi, za provizorja istotam; Fortunat Končan, župnik pri Sv. Pavlu pri Preboldu, za soprovizorja v Mariji Reki; p. Konstantin Ocepek, minoritski duhovnik, za župnijskega vikarja pri Sv. Vidu pri Ptuj; Franc Modrinjak, kaplan v Pišecah, za provizorja v Artičah; Janez Ogulin, kaplan pri Sv. Martinu pri Slovenjgradcu, za provizorja v Belih vodah; Ivan Rančigaj, župnik pri Sv. Petru pod Sv. gorami, za soprovizorja v Podsredi; Jakob Sajovic, župnik pri Sv. Marjeti na Planini, za soprovizorja v Jurkloštru in Andrej Stakne, kaplan na Ljubnem, za provizorja na Sladki gori. — Poverilo se je oskrbovanje župnije Gotovlje g. Robertu Vaclavik, vpok. župniku ravnotam; oskrbovanje župnije Gornja Sv. Kungota g. Jožefu Kolarič, vpok. župniku malonedeljskemu in provizorju na Sl. gori. — Nastavljen je bil g. Inocenc Kunčnik, minoritski duhovnik, za kaplana pri Sv. Vidu pri Ptuj. — Začasno nezasedeno ostane kaplansko mesto pri Sv. Martinu pri Slovenjgradcu in v Pišecah.

Naš svetovni znani učenjak umrl v Ameriki. V Njujorku je umrl v starosti 78 let g. dr. Mihajlo Pupin, znameniti profesor na njujorskem Columbia vseučilišču. Rajni se je rodil kot sin srbskih staršev v Idvoru v Banatu. V mladosti je bil pastir. Nižjo gimnazijo je študiral v Pančevu. S 15 leti je odšel v Ameriko, kjer se je preživljal kot delavec in po večerih je obiskoval razne tečaje, v katerih se je izobraževal. Na ta način je končal gimnazijo in vseučilišče. Njujorsko Columbia vseučilišče ga je poslalo študirat fiziko na Angleško in v Berlin. V Berlinu je postal doktor fizike. Po povratku v Njujork je bil profesor na omenjenem vseučilišču. Rajni je bil svetovno znan ter čislán kot učenjak in iznajditelj. Amerikanci so iz-

Osebne vesti.

60letnica. Dne 15. marca je obhajal v Mariboru 60letnico g. dr. Josip Leskovar. Rodil se je dne 15. marca 1875 v Čadramu pri Konjicah. Gimnazijo je dovršil v Mariboru, pravne nauke v Gradcu in na Dunaju, kjer je prejel naslov doktorja prava. Advokatsko pripravnisko prakso je izvršil v Ljubljani. V Maribor je prišel kot samostojen odvetnik leta 1910. Jubilant je bil ne-

ustrašen in politično delaven Slovenec že pod Avstrijo. Po prevratu je bil gerent mariborskega okrajnega zastopa in gerent mariborske občine. Pri občinskih volitvah leta 1924 je bil izvoljen za župana mesta Maribor in je vodil županske posle do leta 1927, ko je postal predsednik oblastnega odbora in si je pridobil v kratkem času delovanja oblasti za bivšo Slovensko Štajersko neizbrisne zasluge. Požrtvovalno in na vseh poljih delavnemu jubilaru naše iskrene čestitke z željo: Bog nam ohrani moža dela!

Pogreb g. župnika, dekana in konzistorijalnega svetnika Friderika Horvat.